

El museu com a escenari de la protesta

Published by [Interacció](#) [1] on 09/03/2023 - 11:20 | Last modification: 29/06/2026 - 09:23

Un cop feta la lectura, l'article de Joan Vergés resulta especialment interessant perquè desplaça el debat sobre les accions dels activistes climàtics als museus cap a un terreny menys freqüent: no es pregunta si aquestes protestes són legítimes o no, sinó què són exactament. A partir de diversos episodis ocorreguts aquest any en museus europeus, l'autor sosté que aquestes accions no poden entendre's com a actes vandàlics ni iconoclastes en sentit estricte, ja que no pretenen destruir les obres d'art, sinó aprofitar-se del seu poder simbòlic per captar l'atenció pública.

La tesi central és provocadora. Els activistes no ataquen les obres perquè les menyspreïn, sinó precisament perquè les valoren. A diferència dels talibans que van destruir els Budes de Bamian o dels processos de retirada d'estàtues associats a conflictes sobre la memòria històrica, aquí no hi ha voluntat d'eliminar símbols considerats intolerables. Les obres continuen essent reconegudes com a valuoses i dignes de preservació. Aquesta aparent contradicció porta Vergés a afirmar que les accions climàtiques són, en realitat, una forma de reconeixement de l'autoritat cultural dels museus.

L'article estableix una comparació especialment interessant amb les suffragettes britàniques de principis del segle XX. A diferència dels activistes climàtics, Mary Richardson o Anne Hunt sí que van danyar físicament les obres que atacaven. Per a Vergés, aquesta diferència és decisiva. Els activistes contemporanis representen una destrucció sense consumir-la. Fan "com si" destruïssin una obra d'art. La protesta es converteix així en una representació de la protesta, en una "metaprotesta" que adopta formes pròximes a la performance artística.

?Els museus continuen funcionant com a espais de concentració simbòlica. Precisament per això esdevenen escenaris privilegiats de conflicte, protesta i disputa pública.

La part més suggeridora del text arriba al final. Vergés argumenta que aquestes accions acaben reforçant allò mateix que pretenen instrumentalitzar: el caràcter gairebé sagrat de l'art i del museu. Lluny de profanar-lo, el reconeixen com un dels pocs espais capaços de concentrar atenció, autoritat i legitimitat social. El risc, segons l'autor, és que la protesta sigui absorbida per la mateixa lògica cultural que vol qüestionar. El museu transforma l'acció en esdeveniment, la crítica en relat i la dissidència en un nou objecte susceptible de ser incorporat a la seva pròpia narrativa. És aquí on Vergés situa el seu dubte principal sobre l'eficàcia política d'aquestes intervencions.

Per als professionals de la cultura, el text és valuós perquè obliga a pensar els museus no només com a equipaments de conservació patrimonial, sinó també com a institucions que acumulen poder simbòlic. La pregunta de fons no és tant per què els activistes trien els museus, sinó què revela aquesta elecció sobre el lloc que encara ocupa la cultura en l'imaginari públic contemporani.

Referència

Vergés Gifra, Joan. «Vàndals al museu». *Revista de Catalunya*, 2023, núm. 322, p. 23-31, <https://raco.cat/index.php/revdecat/article/view/42494> [2]

Categories: Article

Categories: Articles i anàlisi

Tags: equipaments culturals

Tags: patrimoni cultural

Tags: pensament cultural

Tags: valor públic de la cultura

Tags: arts i creació

- [3]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/news/2023/museu-escenari-protesta>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] <https://raco.cat/index.php/revdecat/article/view/42494>

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/8903>